

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๔๐ /๒๕๕๖

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของอำเภอเมืองพัทลุง เกี่ยวกับหนังสือหารือของหน่วยงาน

ผู้อุทธรณ์ : นาง ก.

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์ได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึง นายอำเภอเมืองพัทลุงเพื่อขอสำเนาเอกสารพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องจำนวน ๓ รายการ ได้แก่

รายการที่ ๑ หนังสือปรึกษาหารือถึงกรมการปกครองและหนังสือตอบกลับจาก กรมการปกครอง

รายการที่ ๒ หนังสือเข้าชื่อกันให้ผู้อุทธรณ์ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ของราษฎรหมู่ ที่ ๗ ตำบลเขาเจ็ยก อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ตามมาตรา ๑๔(๖) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะ ปกครองท้องที่ พุทธศักราช ๒๔๕๗

รายการที่ ๓ หนังสือรายชื่อผู้เข้าชื่อมาแสดงตนและเจตนาต่อคณะกรรมการ ตรวจสอบคุณสมบัติในวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๕

อำเภอเมืองพัทลุงมีหนังสือ ที่ ๐๑๑๗/๓๘๐๑ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึง ผู้อุทธรณ์แจ้งปฏิเสธการให้สำเนาข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ โดยให้เหตุผลว่าเป็นความเห็นหรือ คำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด ตามมาตรา ๑๕ (๓) แห่ง พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ และปฏิเสธการให้สำเนาข้อมูลข่าวสาร รายการที่ ๓ โดยให้เหตุผลว่าเป็นข้อมูลที่อยู่ระหว่างขั้นตอนการตรวจสอบข้อเท็จจริงของ คณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติที่อำเภอแต่งตั้งขึ้น การเปิดเผยอาจทำให้การบังคับใช้กฎหมาย เสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติ เดียวกัน เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติพิจารณาเสร็จแล้วจะให้สำเนาแก่ผู้อุทธรณ์ต่อไป ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ นั้นผู้อุทธรณ์เคยมีคำขอลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งอำเภอเมือง พัทลุงได้ให้สำเนาแก่ผู้อุทธรณ์แล้ว

คำวินิจฉัย ที่ สค ๔๐ /๒๕๕๖

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ และรายการที่ ๓ และต่อมาได้มีหนังสือลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๖ แจ้งว่า ผู้อุทธรณ์ได้รับข้อมูลข่าวสารจากอำเภอเมืองพัทลุงเพิ่มบางรายการ คงเหลือเฉพาะข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ ที่ยังไม่ได้รับการเปิดเผย

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงได้ความว่า อำเภอเมืองพัทลุงได้รับหนังสือของราษฎรหมู่ที่ ๗ ตำบลเขาเจ็ยก อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง เข้าชื่อกันขอให้ผู้อุทธรณ์ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗ ตามมาตรา ๑๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช ๒๔๕๗ อำเภอเมืองพัทลุงได้ดำเนินการกระบวนการถอดถอนผู้อุทธรณ์ออกจากตำแหน่งแล้วมีคำสั่ง ที่ ๖๔๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ให้ผู้อุทธรณ์พ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หลังจากนั้นผู้อุทธรณ์ได้มีคำขอข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์ชี้แจงด้วยวาจาสรุปว่า ในขณะที่ผู้อุทธรณ์เป็นผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗ ตำบลเขาเจ็ยก มีราษฎรเข้าชื่อกันเพื่อขอให้ผู้อุทธรณ์ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน อำเภอเมืองพัทลุงได้ดำเนินการกระบวนการถอดถอนผู้อุทธรณ์ออกจากตำแหน่งโดยให้ราษฎรที่เข้าชื่อกันไปแสดงตน ณ ที่ว่าการอำเภอเมืองพัทลุง หลังจากนั้นได้มีคำสั่ง ที่ ๖๔๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ให้ผู้อุทธรณ์พ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ผู้อุทธรณ์เห็นว่ากระบวนการถอดถอนผู้อุทธรณ์นั้นไม่เป็นไปตามขั้นตอนและหลักเกณฑ์ของกฎหมาย เนื่องจากลายมือชื่อราษฎรที่เข้าชื่อกันเป็นลายมือชื่อปลอมหลายราย และราษฎรที่ไปแสดงตน ณ ที่ว่าการอำเภอเมืองพัทลุงหลายคนไม่ได้ลงลายมือชื่อด้วยตนเองในขณะที่มีการเข้าชื่อกัน อีกทั้งอำเภอเมืองพัทลุงได้ประกาศให้ราษฎรที่เข้าชื่อกันไปแสดงตน ณ ที่ว่าการอำเภอเมืองพัทลุงในวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ โดยในวันดังกล่าวมีผู้ไปแสดงตนไม่ถึงครึ่งของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งอำเภอเมืองพัทลุงต้องยุติกระบวนการถอดถอนผู้อุทธรณ์ แต่อำเภอเมืองพัทลุงกลับมีหนังสือแจ้งให้ราษฎรที่เข้าชื่อกันไปแสดงตน ณ ที่ว่าการอำเภอเมืองพัทลุงอีกในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ถึงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เพื่อให้มีราษฎรไปแสดงตนเกินครึ่งของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้อุทธรณ์จึงต้องการข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ เพื่อตรวจสอบว่าอำเภอเมืองพัทลุงหาวิธีการปกครองอย่างไร และกรรมการปกครองได้ตอบข้อหาหรืออำเภอเมืองพัทลุงอย่างไรบ้าง โดยผู้อุทธรณ์ต้องการเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการหาหรือกรณีดังกล่าวทุกฉบับเพื่อใช้ปกป้องส่วนได้เสียของตน ซึ่งปัจจุบันผู้อุทธรณ์ได้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองขอให้เพิกถอนคำสั่งของอำเภอเมืองพัทลุง ทั้งนี้ ผู้อุทธรณ์ได้รับข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ และรายการที่ ๓ จากอำเภอเมืองพัทลุงแล้ว

คำวินิจฉัย ที่ สค ๔๐ /๒๕๕๖

อำเภอเมืองพัทลุงมีหนังสือ ที่ พท ๐๑๑๗/๒๐๒ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๖ ขี้แจงต่อคณะกรรมการฯ สรุปว่า อำเภอเมืองพัทลุงได้รับหนังสือของราษฎรหมู่ที่ ๗ ตำบลเขาเจ็ยก อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง เข้าชื่อกันขอให้ผู้อุทธรณ์ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗ ตามมาตรา ๑๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช ๒๔๕๗ แต่เนื่องจากกฎหมายไม่ได้บัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับขั้นตอนไว้ อำเภอเมืองพัทลุงจึงได้มีหนังสือหารือไปยังจังหวัดพัทลุงเพื่อขอทราบแนวทางการดำเนินการให้ถูกต้องและรัดกุม ซึ่งจังหวัดพัทลุงได้หารือไปยังกรมการปกครอง ต่อมาจังหวัดพัทลุงได้แจ้งให้อำเภอเมืองพัทลุงทราบว่ากรมการปกครองได้พิจารณาแล้วมีความเห็นต่อข้อหารือรวม ๓ ประการ อำเภอเมืองพัทลุงพิจารณาแล้วเห็นว่าการตอบข้อหารือของกรมการปกครองเป็นข้อเสนอแนะแนวทางปฏิบัติโดยให้นายอำเภอใช้ดุลพินิจในการดำเนินการ ไม่ได้เป็นข้อกำหนด ระเบียบ หรือหนังสือสั่งการของกรมการปกครองแต่อย่างใด ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงเป็นความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด ตามมาตรา ๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ นั้น อำเภอเมืองพัทลุงได้เปิดเผยให้แก่ผู้อุทธรณ์แล้ว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า อำเภอเมืองพัทลุงได้ให้สำเนาข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ และรายการที่ ๓ แก่ผู้อุทธรณ์แล้ว คณะกรรมการฯ จึงไม่ต้องวินิจฉัย สำหรับข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ได้แก่ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ ซึ่งประกอบด้วยหนังสือที่อำเภอเมืองพัทลุงหารือจังหวัดพัทลุง และหนังสือที่จังหวัดพัทลุงตอบข้อหารืออำเภอเมืองพัทลุงและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เป็นหนังสือเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐตามปกติ ซึ่งมีลักษณะเป็นหนังสือราชการทั่วไป ไม่ใช่ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด ตามมาตรา ๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ ปัจจุบันการดำเนินการเรื่องที่ราษฎรเข้าชื่อกันขอให้ผู้อุทธรณ์ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗ นั้นเสร็จสิ้นแล้ว โดยอำเภอเมืองพัทลุงได้มีคำสั่ง ที่ ๖๔๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ให้ผู้อุทธรณ์พ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ผู้อุทธรณ์จึงควรมีโอกาสได้รับทราบข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเพื่อใช้ปกป้องส่วนได้เสียของตน

คำวินิจฉัย ที่ สค ๔๐ /๒๕๕๖

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงให้อำเภอเมืองพัทลุงให้สำเนาข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ โดยรับรองสำเนาถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์

นายวัฒนา รัตนวิจิตร

หัวหน้าคณะที่ ๔

ศาสตราจารย์พิเศษ เรวัต ฉ่ำเฉลิม

กรรมการ

นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์

กรรมการ

นางมัลลิกา คุณวัฒน์

กรรมการ

รองศาสตราจารย์ มนต์รี รูปสุวรรณ

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖